

Munka és műveltség

Újra indul a vetélkedő

Ülést tartott tegnap Szegeden, a megyei tanács székházában a Munka és műveltség kulturális mozgalom megyei operatív bizottsága. Dr. Kovács Miklósné, a megyei tanács vb művelődési ügyi osztályának csoportvezetője értékelte a mozgalom 1978/79. évi tapasztalatait. Elmondta, hogy az illetékes szerveknek a jövőben jobban kell ügyelniük a brigádok szóbeli tájékoztatására, a közművelődési intézmények pedig határozottabban, aktívabban támogatni a vetélkedőn részt vevő szocialista brigádokat. Arra is ügyelni kell, hogy megfelelően alkalmazzák a versenyfelhívás szabályait, figyeljenek a verseny tisztaságára — főleg az iskolai végzettséggel kapcsolatban. (Érettségi a „felső határ”!) A felkészülés idején az eddiginél nagyobb mértékben kell igénybe venni a Hazafias Népfrent segítését.

A kulturális brigádmozgalom múlt évi vetélkedője jól sikerült, úgy tűnik, bevált a tavaly első ízben alkalmazott írásbeli megyei döntőmegoldás is.

A megyei és a városi tanács, az SZMT, a Hazafias Népfrent és a KISZ megyei bizottsága, továbbá a Csongrád megyei Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége, az Ipari Szövetkezetek és az Általános Fogyasztási Szövetkezetek megyei Szövetsége és a TIT megyei szervezete az 1979/80-as évre ismét meghirdeti a Munka és műveltség vetélkedőt, a szocialista és a szocialista című küzdő brigádok kulturális mozgalmát. A brigádok nevezési határideje: 1979. november 1. A nevezési lapokat három példányban kell a brigádoknak kiöltetniük. A folyamatok művelődés, tehát a felkészülés

időszaka jövő év márciusáig tart, márciusban a munkahe-lyi, áprilisban pedig a területi vetélkedőket rendezik meg. A megyei döntő írásbeli része május 18-án, a szóbeli május 25-én lesz.

A Munka és műveltség múlt évi tematikájában túl sok volt a variációs lehetőség. Idén egyszerűsítünk: a politikai ismeretek tárgykörben csak belpolitika szerepel — elsősorban a XII. pártkongresszus előkészületeinek, irányelveinek ismeretét követelve. Új témakörként lép be — az 1980-as országos tanácstag- és képviselőválasztások, valamint alkotmányunk eltelt három évétideje adja meg aktualitását — a jogi-állampolgári

ismeretek. Ismét valamennyi ágazat önállóan állítja össze saját témaköreit — a munkaszervezéstől az üzemi demokráciáig. A moszkvai olimpia évében önálló témakör lesz a vetélkedőn a sporttörténet. A felszabadulás óta eltelt 35 év magyar művészetének kiemelkedő alkotásai közül kell felkészülniük a brigádoknak a művészeti élménygyűjtés témakörben, melyhez ajánlott bibliográfiát kapnak.

A Munka és műveltség vetélkedő egyre növekvő jelentőségét bizonyítja, hogy a Népművelési Intézet a közeljövőben Csongrád megyében is fölméri a kulturális brigádmozgalom eltelt fél évtizedének tapasztalatait, eredményeit.

Egészséges állatállomány

Új szabályok a megyei állatforgalmazásban

A szarvasmarha-állományt súlyosan fenyegető két állatbetegség a gümőkór és a brucellózis. E betegségek kórokozói az emberi környezetre is veszélyesek. Megszüntetésük alapvető közegészségügyi, állattenyésztési és általános gazdasági érdek, hiszen a környezet veszélyeztetésén túl a gümőkór termelésecsökkenést, a brucellózis pedig szaporulatkiestést okoz. Exportálni például csak e betegségek mentes állatokat és termékeket lehet.

Csongrád megyében tartós és költséges eljárásokkal, jó évtizedes következetes figyelemmel és munkával tudták elérni, hogy 1979-ben a szarvasmarha-állomány már

mentes e betegségektől, holott tíz évvel korábban az állományok átlagosan mintegy fele fertőzött volt.

Az Állategészségügyi Állomás a közelmúltban jelentette a Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának ezt az eredményt, s a terület az új állapotot megőrző intézkedésekről döntött.

Dr. Szabó Jánosról, a megyei Állategészségügyi Állomás igazgatójától kértünk tájékoztatást e folyamatról, és az állatforgalmazás új rendjéről.

— A szarvasmarha-állomány mentesítése e betegségektől program szerint történt megyénkben — mondott az igazgató. — A nagyüzemi állományon kezdtük. Az állatcseréhez állami támogatást kaptak a gazdaságok. Több mint 6 ezer tehén cseréltünk ki, és a támogatás meghaladta a 30 millió forintot. Az alföldi megyék közül elsőként Csongrád érte el ezt a szép eredményt, ami azonban nem végleges és örök állapot. A fertőzésmentesítés megőrzése alapvető intézkedéseket követel a továbbiakban is, hiszen a földrajzi szomszédságban még vannak fertőzött gócek.

— A szarvasmarha-állomány egészségének megőrzése csak állatforgalmi korlátozásokkal és rendszabályokkal lehetséges, melyeket a megyei tanács végrehajtó bizottsága a közelmúltban el is rendelt. A terület elismeréssel és köszönettel nyugtázta az elért eredményt, majd úgy határozott, hogy más megyéből akár hízólás-
ra, akár továbbtenyésztésre

Átszervezték a TIT Szeged városi szervezete nyelvviskolájának tanfolyamait. Az elsőrendű szempont, melyre ügyeltek, hogy minél hatékonyabban készítsék föl jelentkezőket a nyelvviszkál-ra.

Mint Munz Károly városi titkár elmondta, az eddig is oktatót angol, francia, német, orosz, cseh, lengyel, spanyol, szerb-horvát nyelvek mellé fölvetették a román, a szlovákot és a törököt is. Az első félév októbertől januárig tart, a második februártól májusig, tízenegy oktatósi héttel. A tanfolyamoknak három fő típusa van: az általános, a

speciális és a céltanfolyamok.

Az általános nyelvntanfolyamoknak (heti 42, illetve 56 órában) három fő változatát hirdetik meg. A kezdőknek bevezetést nyújtanak a választott nyelv alapelemeibe, mintegy 7–800 szó aktív, illetve további 5–600 lexikai egység passzív ismeretével lehetővé teszik egyszerűbb szövegek szótárral történő fordítását. A középfokú tanfolyamokra csak azokat veszik fel, akik az előbbi meghatározott minimumát már elsajátították, és biztonsággal tudják alkalmazni. Itt idegen nyelvről közepes nehézségű szövegek fordítására készítenek elő, természetesen szótár segítségével, s kötetlen beszélgetésre, az idegen ajkúak megértésére teszik alkalmassá a hallgatókat. Az úgynevezett haladó tanfolyamok két részre oszlanak. A középfokúak célja mindegyik a középfokú tanfolyam anyagának biztos rögzítése és továbbfejlesztése, a teljes nyelvtan tudatos alkalmazása, az egyszerű magyar szövegek idegenre fordítása szótár segítségével stb.; az erősen haladóak pedig, hogy a korábban felsorolt készségek mellett alkalmassá tegyék jelöltjeiket a közepes nehézségű magyar szövegek fordítására, szótárral, illetve felkészítsék őket a kötetlen beszédre. E három, hagyományosnak tekinthető nyelvtanfolyam integrált, vagyis szorosan egymáshoz épül. Nem lezárt ismereteket nyújt, hanem lehetőséget garantál a további lépésre is. Általában gyakorlati jellegű órákon, ahol a megadott célok eléréséhez alapos és rendszeres otthoni felkészülés szükséges.

A speciális tanfolyamok közül az audiovizuálisakat egyelőre, az első félévben, csak gyerekeknek szervezik meg. A 108 órás intenzív tanfolyamoknak négy formáját hirdetik meg. A kezdő intenzívet egyebek között azzal a céllal, hogy üzemek, vállalatok, intézmények saját elképzeléseik szerint

— A Csongrád megyei állatvásárlókra ezentúl szintén csak gümőkórtól és brucellózistól mentes állatokat szabad felhajtani; a megfelelő állategészségügyi igazolással, mely nem lehet 30 napnál régebbi.

— Ha mégis akadna a megyében fertőzött állomány, azt forgalmi korlátozás alá vonják, s csak vágasra, elkülönítő gazdaságba, vagy más megye fertőzött állományába adhatják el. Az állomány felszabadítása csak fertőtlenítés és két alkalommal ismétlődő negatív vizsgálati eredmény után lehetséges, 90 napos terminussal.

— A szarvasmarha-forgalmazás új rendje elleni vétség szabálysértés, és aszerint büntetendő.

— A nagy gondtal és költséggel elért eredmény megtartása különleges figyelmet, állandó elővigyázat, rendszeres ellenőrzést és a forgalmazás szabályainak pontos betartását követeli az állattartóktól — mondotta befejezésül dr. Szabó János.

Új film

Mese habbal

Színes magyar film. Reményik Zsigmond Mese habbal című regénye alapján írta Maár Gyula és Kardos G. György. Rendezte: Bácskai László István. Kép: Zsombolyai János. Zene: Selmecei György. Főbb szereplők: Bodrogi Gyula, Pogány Judit, Dunai Tamás, Pécsi Illdikó, Öze Lajos, Garas Dezső, Bencze Ferenc.

A kalandos sorsú Reményik Zsigmondnak azonos című regénye, amiből Bácskai László István új filmje táplálkozik, magán viseli születés időpontjának (1934) történelmi-társadalmi tüneteit, sőt azokat a formai jeveket is, melyek oly különleges helyet biztosítanak irodalmunkban ennek a rangján máig sem számontartott, méltatlau kevésbé népszerű századi írónak. Aki látta a közelmúltban a szabadkai színház szegedi vendégjátékán a Blöze úrék mindenkinek tartoznak című expresszionista drámáját, innen is ráismernek Reményik stílusára. A kispolgári környezet szatirikus kor- és korrájára, a háború felé menetelő világban elszabaduló indulatok, erkölcsiök, a gazdaságilag már felbomlott társadalom lom-bikanalizisére, mely lombik ezúttal is a család. Formailag pedig az a mód, ahogyan szabad asszociációs képekre bontja a cselekményt, föllazítva a regénynek a 30-as években még stabilnak tetsző hagyományos műfajpatentjeit — ma valóság-gal tálcán kínálkozik az úgynevezett divatos szerzői filmekhez. Reményik rendkívüli figurateremtő képessége csak fokozza ezt az affinitást, így a látszólagos

rendezői önállóság tulajdonképpen a hűség jegyében fogant, hiszen maga a mű ad biztatást a képi nyelvre való átforgalmazásra.

A Mese habbal cselekménye a harmincas években zajlik. Cassius Kornél példás családapa és jól szituált miniszteriumi tisztviselő kényelmes berendezett lakásába fölköltözik faluról a rokonság. Ismerősök és ismeretlenek, azok barátai, feleségei, az egész nagymárosi pereputty, akik elvesztették megélhetésüket, ingóságait és ingatlanjaikat. Így a falusi létformát már elemészett gazdasági csőd rátelepül a még ideig-óráig védelemtűnő városi hivatalkai egzisztenciára is, s kegyetlenül fölörli, szétcálja, anyagilag, erkölcsileg egyaránt kompromittálja azt. A végén elcsattanó puska-lövések immár a közelgő világháború kegyetlenségében is látványos, mi több, konkrét utalásai: jelképszerűen és végérvényesen eltemetik a boldog békeidőt amugyis infernóba süppedt néhai idilljét. Bácskai László István érzékeny mozija ott erős igazán, ahol odavetett pillanatokban is teljes portrékat fest csavargókról, lumpenekről, bűvészkezőkről, illuzionistákról, gipszpárnákba merevült hivatalnokokról. A társadalom lezúllott vagy zúllófélben leledző outsider-eiről, akik fölött a huszonegyedik órában állt meg az idő, de csak látszólag állt meg, mert a tökéletes kilátástalanságba sodródásuk nyilvánvalóan feltartóztatatlant. Mindehhez Zsombolyai János sötét tónusú képei hangulatában is szemléletesen, találon asz-szisztálnak.

N. L.

Tanácskozás a bölcsődésekről

Hetvenezer bölcsődés gondozásának tapasztalatairól és tennivalóiról váltanak szót azon a tudományos ülésen, amely — kétnapos programmal — szerdán, tegnap kezdődött meg Budapesten, a Bölcsődék Országos Módszertani Intézetében.

A téma: a bölcsődei ellátás, a gyermekekkel való foglalkozás helyzete. Az országban jelenleg 1200 bölcsőde működik. A tudományos ülésszakot a nemzetközi gyermekév jegyében hívták össze. A legkülönbözőbb országrészekben dolgozó fiatal gondozónők a gyakorlati munka pedagógiai tapasztala-

it adják közre a programba iktatott előadásokon. (MTI)

Szarvas-vadászat

A szigetközi Duna ártéri erdőkben megkezdődött a szarvasok nássa. Egyre sürűbben hangzik fel alkotmányos és hajnalban a jellegzetes bögés. Hétfőn megérkezett az első külföldi vendégvadász csoport is, s ezzel megkezdődött az évi szarvasvadászat. Az év végéig 70 bika kilövését tervezik, s ebből 50-et a bögés idején kívánnak elejteni.

Indul a TIT nyelviskolája

Általános, speciális és céltanfolyamok

hasznosíthatóak dolgozóik felkészítéséhez. A speciális nyelvtanfolyamokhoz sorolhatóak még az úgynevezett haladó intenzív, az állami nyelvviszkára előkészítő intenzív, valamint a komplex, audiovizuális, állami nyelvviszkára előkészítő intenzív tanfolyamok. Valamennyiüknek a beiratkozás helyén és idején szóbeli beszélgetés formájában győződik meg a pedagógus arról, hogy a jelölt alkalmas-e a kívánt anyag elsajátítására. Hasonlóképpen történik ez a tanfolyamok harmadik fő típusánál, az úgynevezett céltanfolyamoknál, amit öt formában szervez meg a városi TIT. Az állami nyelvviszkára előkészítő céltanfolyamok anyaga nehezebb idegen nyelvű szövegek magyarrá fordítását is szorgalmazza, a folyamatos beszédképzést akarja fejleszteni, gyakorlati és ellenőrző a teljes nyelvtan aktív tudását, mindezt heti hat órában, összesen 84 órában kerül sor. A további céltanfolyamok közül ugyancsak üzemeknek, vállalatoknak, intézményeknek ajánlják a szakosított céltanfolyamokat; csak erős haladó fokot indítják az úgynevezett nyelvi szinten tartó tanfolyamokat; 9–14 éves gyerekeknek tananyagát dolgozza fel, gyakorlati, korrepetálja, bővíti a gyermektanfolyam; a turistatanfolyamot pedig azoknak javasolják, akik csupán a hétköznapi érintkezési formulákat szeretnék elsajátítani.

A nyelvviszkára előkészítő és intenzív tanfolyamokat a József Attila Tudományegyetem Petőfi Sándor sugárút 30–34. szám alatti idegen nyelvű laboratóriumában és tantermeiben tartják, az egyéb felnőtt csoportok foglalkozásait továbbra is a Tömörkény gimnázium tantermeiben, a gyermektanfolyamot pedig a Radnóti gimnázium laboratóriumában fogadják. Az első félévre szeptember 17–21. között lehet jelentkezni, délután 3-tól 6-ig.

I. N.

Érvágás

Nagy érvágás, ez kétség-telen, hogy a szegedi új híd közelgő elkészülte miatt le kellett zárni, s átépíteni a Nagykerület és József Attila sugárút kereszteződését. Még a reggeli csúcsgorgalom utáni órákban is százméteres kocsisor várakozott a Rózsa utcában arra, hogy a Csongrádi sugárútra kanyarodhassanak az elterelt járművek. A menetrend szerinti autóbuszok vezetői meg nehezebb helyzetbe kerültek. A tiltó táblák ellenére személykocsik parkoltak útvonalukon, sok teherautós nem hitt a szemének és nyugodtan be-hajtott a tilos útra, aztán manőverezhetett, mire megfordult...

Kedden még erre jöttünk — értetlenkedtek többben a „Behajtani tilos” táblák láttán, a bátrabbak azt is megkockáztatták, hogy az egyirányú utcából visszafelé jöttek ki... Persze, majd hozzáadódunk, majd felnővünk a feladathoz, hiszen átvészelt ez a város már nagyobb ütézárást is. Ki emlékszik ma már a Kossuth Lajos sugárút lezárására, az Anna-küti kereszteződés teljes

átépítésére! Az érvágás helye idővel beheged. „De híd közelgő elkészülte miatt le kellett zárni, s átépíteni a Nagykerület és József Attila sugárút kereszteződését. Még a reggeli csúcsgorgalom utáni órákban is százméteres kocsisor várakozott a Rózsa utcában arra, hogy a Csongrádi sugárútra kanyarodhassanak az elterelt járművek. A menetrend szerinti autóbuszok vezetői meg nehezebb helyzetbe kerültek. A tiltó táblák ellenére személykocsik parkoltak útvonalukon, sok teherautós nem hitt a szemének és nyugodtan be-hajtott a tilos útra, aztán manőverezhetett, mire megfordult...”

P. K.